

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ՝
Շրջակա միջավայրի նախարար
Հ. Սիմիոյան

« 17 » 12 2021թ.

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ
ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

ԲՓ 0221-21

Ձեռնարկողը՝

«Արմենիա» ՀԲԿ ՓԲԸ
Ք. Երևան, Մարգարյան 6

Գործունեությունը՝

Երևան քաղաքի Մարգարյան 6 հասցեում ձեռնարկվող
բժշկական թափոնների վնասազերծման շրջակա միջավայրի
վրա ազդեցության գնահատման հաշվեքվություն
ք. Երևան

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության
փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի
տնօրենի պարտականությունները կատարող՝

Խ. Մարտիրոսյան

Առդիր եզրակացությունը՝ 7 թերթ

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ
ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ
 թիվ ԲՓ 0221-21

< 17 > 12 2021թ.

Երևան քաղաքի Մարգարյան 6 հասցեում ձեռնարկվող բժշկական թափոնների վնասագերծման շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվություն

Ձեռնարկող՝

«Արմենիա» ՀԲԿ ՓԲԸ

Ներկայացված նյութեր՝

Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման հայտ /Ա կատեգորիա/

Գտնվելու վայրը՝

ք.Երևան, Աջափնյակ վարչական շրջան

Ներածական մաս. Նախատեսվող գործունեությունն իրականացվելու է Երևան քաղաքի Աջափնյակ վարչական շրջանում, Մարգարյան 6 հասցեում:

Տարածքը շրջափակված է Հալաբյան, Մարգարյան և Ֆուչիկի փողոցներով: Հալաբյան փողոցի հակառակ կողմում գտնվում է Ալիխանյանի անվան ազգային գիտական լաբորատորիան, իսկ Մարգարյան և Ֆուչիկ փողոցների հակառակ կողմերում բնակելի բազմաբնակարան շենքեր են:

Համաձայն «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» օրենքի /այսուհետ՝ Օրենք/ 14-րդ հոդվածի, 4-րդ մասի, 2)-րդ կետի գ. ենթակետի՝ դասակարգվում է «Ա» կատեգորիայի գործունեության տեսակ:

Նկարագրական մաս. Կլիմայական և այլ օրգանական թափոնների վնասագերծումը հիմնականում իրականացվում է այրման, ջերմային մշակման/ախտահանման եղանակներով, կամ ստորգետնյա պահեստավորմամբ:

«Արմենիա» ՀԲԿ ՓԲԸ-ն գործունեության ընթացքում առաջանում են վերոնշյալ բժշկական/կլիմայական թափոնները, որոնց համար, համաձայն գործող օրենսդրության պահանջների, մշակվում և սահմանված կարգով հաստատվում են թափոնների անձնագրերը: Ըստ այդ անձնագրային ծածկագրերի առաջանում են համապատասխան քանակներով հետևյալ թափոնատեսակները:

№	Թափոնատեսակի անվանումը	Ծածկագիրը	Տարեկան քանակը, տ/տարի
1	Գործածված միանվագ ներարկիչներ	9701080013053	0.5
2	Այլ լաբորատոր թափոններ և քիմիական նյութերի մնացորդներ	5930190001014	3.52

N°	Թափոնատեսակի անվանումը	Ծածկագիրը	Տարեկան քանակը, տ/տարի
3	Մարմնի և ներքին օրգանների մասեր	9701030001054	1.2
4	Կազմակերպությունների կենցաղային տարածքներից առաջացած չտեսակավորված աղբ /բացառությամբ խոշոր եզրաչափերի/	9120040001004	820
5	Դեղագործական և անասնաբուժական պատրաստուկներ, դեղամիջոցներ, դեղագործական ապրանքներ, այդ թվում աէրոզոլներ՝ փչացած, ժամկետանց, ոչ պիտանի կամ չնույնականացված մնացորդներ և փոշի	9703010013014	2.89
6	Այլ թափոններ, որոնց հավաքումն ու ոչնչացումը իրականացվում է հատուկ պահանջներին համապատասխան՝ վարակների առաջացումը կանխելու նպատակով	9701090001054	2.35
7	Բժշկական ասեղներ՝ փչացած կամ օգտագործված	9701070001054	0.4
8	Փողակներ, սուր առարկաներ (նշտար, հերձադանակ)	9701050001994	2.36
7	Բժշկական թափոններ, որոնք առաջանում են առողջապահական ծառայությունների արդյունքում /ախտորոշում, կանխարգելում, բուժում, ծննդաբերություն/	9701060001054	1.2
10	Վտանգ ներկայացնող բժշկական թափոններ /վարակիչ/	9701010001053	0.5
11	Յուղոտված լաթեր	5820060001014	1.53

Առաջացող թափոնների ֆիզիկական, քիմիական և տոկսիկ բնութագրերը բաժանվում են չորս խմբի:

- Կլինիկական թափոններ, որոնք կարելի է վնասագերծել ախտահանման և մեխանիկական վերամշակման/մանրացման եղանակով:
 - Կլինիկական թափոններ օրգանական ծագումով, որոնք կարելի է այրել:
 - Ժամկետանց դեղեր և քիմիական նյութերի մնացորդներ:
 - Կենցաղային թափոններ:
- Կլինիկական թափոնները(բացառությամբ կենցաղային թափոնների) դասակարգվում են:

N°	Թափոնատեսակի անվանումը	Տարեկան քանակը, տ/տարի
	Խումբ Ա	

№	Թափոնատեսակի անվանումը	Տարեկան քանակը, տ/տարի
1	Գործածված միանվագ ներարկիչներ	0.5
2	Այլ թափոններ, որոնց հավաքումն ու ոչնչացումը իրականացվում է հատուկ պահանջներին համապատասխան՝ վարակների առաջացումը կանխելու նպատակով	2.35
3	Բժշկական ասեղներ՝ փչացած, կամ օգտագործված	0.4
4	Փողակներ, սուր առարկաներ (նշտար, հերձադանակ)	2.36
5	Վտանգ ներկայացնող բժշկական թափոններ /վարակիչ/	0.5
	Ընդամենը առաջին խումբ	6.11
	Խումբ Բ	
	Բժշկական թափոններ, որոնք առաջանում են առողջապահական ծառայությունների արդյունքում /ախտորոշում, կանխարգելում, բուժում, ծննդաբերություն/	1.2
1	Մարմնի և ներքին օրգանների մասեր	1.2
2	Յուղոտված լաթեր	1.53
	Ընդամենը	2.73
	Խումբ 3	
1	Դեղագործական և անասնաբուժական պատրաստուկներ, դեղամիջոցներ, դեղագործական ապրանքներ, այդ թվում աէրոզոլներ՝ փչացած, ժամկետանց, ոչ պիտանի կամ չնույնականացված մնացորդներ և փոշի	2.89
2	Այլ լաբորատոր թափոններ և քիմիական նյութերի մնացորդներ	3.52
	Ընդամենը	6.41

Նախատեսվում է գնել ջերմային ոչնչացման կայանք /կիզարան/, որը կհամապատասխանի հետևյալ տեխնոլոգիական լուծումներին:

- Հիմնական այրման հանգույց, որի ռեակտորային խցում կապահովվի կայուն 850°C ջերմաստիճան:
- Լրաայրման խուց, որում կապահովվի 1200 – 1300°C ջերմաստիճան:
- Ծխագազերի մաքրման և հեռացման հանգույց:

Այրման կայանքը նախատեսվում է տեղադրել բժկական կենտրոնի դիակիզարանի մասնաշենքում, որն ապահովված է բոլոր անհրաժեշտ պայմաններով: Դիակիզարանը 12x6մ չափերով շինությունն է: Նախատեսվում է ապամոնտաժել ներկայիս առկա չգործող վառարանը, կատարել ներքին նորոգման աշխատանքներ, տեղադրել դուռ և պատուհաններ և մոնտաժել նոր կիզարանը: Օգտագործվելու է գոյություն ունեցող ծխնելույզը, որը գտնվում է բարվոք վիճակում:

Կլինիկական թափոնների այրման արդյունքում առաջանում է չոր մնացորդ /մոխիր/, որն ըստ ոլորտում կիրառվող կայանքների տեխնիկական անձնագրերի անվտանգ է, քանի որ ենթարկվում է բարձր ջերմային ազդեցության, և կարող է տեղափոխվել ընդհանուր բնույթի աղբավայրեր:

Կլինիկական թափոնների ախտահանման համար նախատեսվում է օգտագործել ՌԴ «Фармстандарт-Медтехника» կազմակերպության արտադրության СМО-75 սարքը, կամ համարժեք այլ սարքեր:

Սարքը նախատեսվում է տեղադրել հիմնական մասնաշենքում /հիվանդանոց/, առանձին հատուկ նախապատրաստված սենյակում:

СМО-75 սարքում ախտահանումն իրականացվում է ֆիզիկական եղանակով՝ հազեցած շոգու միջոցով: Գործընթացը կատարվում է ըստ ՌԴ СанПиН 2.1.7.2790-10՝ «Санитарно-эпидемиологические требования к обращению с медицинскими отходами» ստանդարտի պահանջների:

Սարքում ախտահանվում են հետևյալ թափոնատեսակները.

- ներարկիչներ,
- հերձադանակներ և սկարիֆիկատորներ,
- պոլիմերային և ռետինե կատերերներ, զոնդեր, կապեր,
- արյան և լուծույթների ներակրման համակարգեր,
- բամբակյա գնդեր, բինտեր, անձեռոցիկներ, վիրակապեր,
- տարբեր տեքստիլ իրեր,
- պլաստիկ նյութեր:

Ախտահանման ռեժիմը.

132°C – 60 րոպե,

120°C – 90 րոպե:

Վարակիչ թափոնի պատշաճ վնասազերծման արդյունքում առաջացած թափոնը հեռացվում է որպես կենցաղային թափոն:

«Արմենիա» բժշկական կենտրոնի գործունեության արդյունքում առաջանում են 6.41տ/տարի ժամկետանց դեղամիջոցներ և այլ լաբորատոր քիմիական նյութերի մնացորդներ, որոնք չեն վնասազերծվում վերը նկարագրված կայանքներում: Ելնելով այս հանգամանքից դրանք շարունակվելու են տեղափոխվել էկոլոգիա ընկերության պահեստներ հետագա վնասազերծման համար: Կայանքի շահագործման ընթացքում վնասակար նյութերի արտանետումներն առաջանում են գազային վառելիքի և թափոնների այրման արդյունքում:

Այրման ենթակա թափոնների տարեկան քանակը կազմում է 2.73տ/տարի: Կայանքի ժամային արտադրողականությունը կազմում է 50-100կգ/ժամ: Հաշվի առնելով EMEP/EEA ձեռնարկի դասակարգումը, ըստ որի նվազագույն արտանետումներն ապահովվում են 50կգ/ժամի դեպքում, նախատեսվում է կայանքի բեռնումը նույնպես կատարել 50կգ ժամում: Այդ նախապայմանին հետևելու համար նախատեսվում է կուտակել 300կգ այրման ենթակա կլինիկական թափոններ և դրանք այրել 6 ժամվա ընթացքում: Այս հաշվարկը հիմնված է ամսվա մեջ մոտավորապես մեկ անգամ կայանքի միացման և մեկ օրվա ընթացքում հավաքված թափոնի այրման մոտեցման վրա: Կայանքի նախապատրաստման և անջատման համար պահանջվում է 2 ժամ: Ընդամենը կայանքի տարեկան ժամերը կկազմեն 2730 կգ/տարի : 50 կգ/ժամ = 54.6 ժամ/տարի:

Թափոնների այրման արդյունքում առաջացող արտանետումների բնութագրերն ու քանակներն են:

Աղտոտող նյութի անվանումը	ՄԹԿ միանվագ առավելագույն, մգ/մ ³	Չափման միավոր	Տեսակ գործակիցը	Արտանետումները	
				տ/տարի	գ/վրկ
1	2	3	4	5	6
NO ₂	0.2	կգ/տ թափոն	2.3	0.0063	0.032
CO	5.0	կգ/տ թափոն	0.19	0.0005	0.0025
Սահմանային ածխաջրածիններ	1.0	կգ/տ թափոն	0.7	0.0019	0.0097
SO ₂	0.5	կգ/տ թափոն	0.54	0.0014	0.0075
Կախված մասնիկներ	0.5	գ/տ թափոն	17	0.00005	0.00025

Նախատեսվող այրիչները կահավորված են ժամանակակից ավտոմատ կարգավորիչ սարքերով, ապահովելով նվազագույն արտանետումները, իսկ արտանետումների ամփոփ քանակներն ու բնութագրերը հետևյալն են.

Նյութի անվանումը	ՄԹԿ միանվագ առավելագույն, մգ/մ ³	Վտանգ ա-վորության դասը	Նյութերի արտանետումը, տ/տարի	Նյութերի արտանետումը, գ/վրկ
Ազոտի օքսիդներ /ազոտի եկօքսիդի հաշվարկով/	0.2	2	0.075	0.038
Ածխածնի օքսիդ	5.0	4	0.0705	0.0385
Սահմանային ածխաջրածիններ	1.0	4	0.0019	0.0097
Ծծմբի երկօքսիդ	0.5	3	0.0014	0.0075
Կախված մասնիկներ	0.5	3	0.00005	0.00025

Ըստ հաշվետվության արտանետումների քանակները չնչին են և չեն կարող էական ազդեցություն ունենալ շրջակա միջավայրի և մերձակա բնակիչների առողջության վրա:

Մթնոլորտում վնասակար արտանետումների ցրման հաշվարկները կատարվել են համակարգչի վրա, «էոս» համակարգչային ծրագրով: Ըստ այդ հաշվարկների, աղտոտվածության առավելագույն մակարդակը բոլոր նյութերի համար գտնվում են թույլատրելի նորմերի սահմաններում:

Սանիտարապաշտպանիչ գոտի ИН-50-ОБЕИ շարքի կայանքների համար (№ 77.ՓԱ.29.945.Ո.000005.01.05) 10-100մ: Արմենիա ՀԲԿ-ի պարագայում ընդունվել է առավելագույն 100մ ՍՊԳ, որը լիովին ապահովված է, քանի որ մոտակա բնակելի տների՝

Ֆուչիկի փողոցի և Դավթաշեն թաղամասի առանձնատների հեռավորությունը կազմում է 245-250մ:

Նախատեսվող գործունեության համար ջուր չի նախատեսվում և համապատասխանաբար արտահոսք նույնպես չի լինի:

Ըստ նախատեսված կայանքի կլինիկական թափոնների այրման արդյունքում առաջանում է նստվածք՝ մոխիր, որի քանակը կարող է կազմել այրվող թափոնների 5-10 տոկոսը: Ելնելով այս տվյալներից Արմենիա ՀԲԿ թափոնների այրման կայանքում կարող է առաջանալ 138-273 կգ/տարի այրման մնացորդներ՝ մոխիր: Ըստ BRENER կայանքի տեխնիկական բնութագրավկայականի, թափոնն անվնաս է և կարող է տեղափոխվել կենցաղային աղբավայր: Շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր տնտեսական վնասը կկազմի 10376 դրամ:

Նախատեսվում է կիզարանի շրջակայքը բարեկարգել և կանաչապատել: Կանաչապատման համար նախատեսվում է օգտագործել տեղի բնակլիմայական պայմաններին բնորոշ ծառատեսակներ:

Մոնիթորինգի միջոցառումների պարբերականությունը կլինի եռամսյակային, չափումների արդյունքները կգրանցվեն մոնիթորինգի մատյաններում: Մոնիթորինգի տարեկան ծախսերը կլինեն՝ 320.0 հազար դրամ:

Նախատեսվում է շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր ազդեցության բացառմանը, նվազեցմանն ու փոխհատուցմանն ուղղված բնապահպանական միջոցառումների ծրագիր, այդ թվում՝

- կլինիկական թափոնների վնասազերծման համար նախատեսված է տեղադրել երկաստիճան ջերմային վնասազերծման կայանք,
- ապահովել այրման ռեժիմը և անհրաժեշտ ջերմաստիճանը ինչպես հիմնական, այնպես էլ երկրորդային խցում,
- պարբերաբար իրականացնել սարքի պրոֆիլակտիկ ստուգում և թեստավորում, սարքի սպասարկումն ու շահագործումն իրականացնել միայն հատուկ պատրաստված անձնակազմի կողմից,
- իրականացնել օդային ավազանի մոնիթորինգ՝ ազոտի և ծծմբի օքսիդների արտանետումները կանխելու նպատակով,
- թափոնների պահեստավորումն իրականացնել այնպես, որպեսզի բացառվի դրանց շփումն անձրևաջրերի հետ,
- վնասազերծման սարքի մաքրումն իրականացնել չոր եղանակով, առանց ջրի օգտագործման,
- բեռնարկղերի մեջ տեղադրված բժշկական թափոնների ժամանակավոր պահման համար կազմակերպությունում առանձնացնել հատուկ տարածք, որն ունենա բետոնապատ հատակ,
- ժամանակավոր պահման հատուկ տարածքը պետք է պաշտպանված լինի մթնոլորտային տեղումներից և այլ գործոնների ուղղակի ազդեցությունից՝ քամի, արևի ճառագայթներ և այլն
- պարբերաբար իրականացնել մերձակա տարածքների ստուգում:

Պատճառաբանական մաս. Երևան քաղաքի Աջափնյակ վարչական շրջանի ղեկավարի նստավայրում օրենսդրությամբ սահմանված կարգով, իրականացվել են հանրային քննարկումներ, որոնց ընթացքում տեղական ինքնակառավարման մարմիններն ու հասարակությունը հավանություն են տվել նախատեսվող գործունեությանը: Փորձաքննական գործընթացին մասնակցել են շրջակա միջավայրի նախարարության ստորաբաժանումները, առողջապահության, արտակարգ իրավիճակների, կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարությունները, ինչպես նաև Երևանի քաղաքապետարանը:

Փորձաքննական պահանջներ

- Բժշկական թափոնների հավաքումն (տարանջատվում) ու պահումն անհրաժեշտ է իրականացնել առանձին, ըստ տեսակների՝ բացառելով դրանց միմյանց հետ խառնվելը:
- Բժշկական թափոնները՝ բացառությամբ վարակիչ միկրոկենսաբանական թափոններն ու միկրոկենսաբանական հեղուկները, գոյացման վայրում անհրաժեշտ է անմիջապես առանձնացնել և տեղադրել թափոնների հավաքման համար տեղադրված և «Բժշկական վտանգավոր թափոններ» մակնշումը կրող հատուկ տարողությունների մեջ:
- Անհրաժեշտ է բժշկական թափոնների(բացառությամբ սրածայր թափոնների ու կենսաբանական հեղուկների) գոյացման վայրում տեղադրել դիմացկուն, անթափանց, կողքերից և հատակից արտահոսք չունեցող մեկանգամյա օգտագործման պոլիէթիլենային տոպրակների և (կամ) մեկանգամյա կամ բազմակի օգտագործման կարծր տարողությունների մեջ:
- Բոլոր տեսակի բժշկական թափոններն անհրաժեշտ է տարողությունների մեջ տեղադրելուց հետո հերմետիկորեն փակել, իսկ ախտաբանաանատոմիական, միկրոկենսաբանական, սրածայր և քիմիական թափոնները նաև կնքել, լրացնել պիտակ՝ վրան նշելով տեղադրված բժշկական թափոնի տեսակը, տարողությունում տեղավորելու կոնկրետ ժամը, օրը, ամիսը, տարեթիվը, անունը և ազգանունը, ինչպես նաև կազմակերպության անվանումը:
- Լրացված պիտակն անհրաժեշտ է փակցնել տարողությանը, և անմիջապես տեղափոխել բժշկական թափոնների ժամանակավոր պահման հատուկ տարածք: Փակված տարողությունները կարող են բացվել միայն բժշկական թափոնների վնասագերծման նպատակով:
- Բեռնարկղերի մեջ տեղադրված բժշկական թափոնների ժամանակավոր պահման համար անհրաժեշտ է կազմակերպությունում առանձնացնել հատուկ տարածք:
- Ժամանակավոր պահման հատուկ տարածքը պետք է պաշտպանված լինի մթնոլորտային տեղումներից և այլ գործոնների ուղղակի ազդեցությունից՝ քամի, արևի ճառագայթներ և այլն:
- Տարածքն անհրաժեշտ է ախտահանել պարբերաբար, այն պետք է ապահովված լինի ջրի ծորակներով և ջրահեռացման ցանցով, պատերն ու առաստաղն պետք է ունենան անջրաթափանց ծածկույթ:
- Անհրաժեշտ է բացառել կենդանիների, այդ թվում միջատների և կրծողների շփումը բժշկական թափոնների հետ, ինչն ապահովելու համար պարբերաբար պետք է իրականացնել միջատասպան (դեզինսեկցիա) և կրծողասպան (դեռատիզացիա) միջոցառումներ:
- Ժամանակավոր պահման հատուկ տարածք անհրաժեշտ է, որ մուտք գործեն միայն բժշկական թափոնը հավաքելու, տեղադրելու, փակելու և տեղափոխելու պարտականություն ունեցող աշխատողները:
- Այրման կայանքում բացառել այլ տեղերից յուղոտված լաթերի ընդունում և վնասագերծում:

ԵԶՐԱՓՈՒԿԻՉ ՄԱՍ

«Արմենիա» ՀԲԿ ՓԲ ընկերության կողմից ներկայացված Երևան քաղաքի Մարգարյան 6 հասցեում ձեռնարկվող բժշկական թափոնների վնասագերծման շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվության վերաբերյալ տրվում է դրական եզրակացություն՝ վերը նշված փորձաքննական պահանջների պարտադիր կատարման պայմանով:

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի գլխ. մասնագետ՝

Մեսրոպյան